

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
The Factors Related to the Voting Behavior for Members
of the Sub-district Administrative Organization Council
in Mueang District, Khon Kaen Province

สุทธิรักษ์ ตาพล¹,
สุรพล พรหมกุล² และ สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3}
Suttiruk Tapol¹,
Suraphon Promgun² and Sutipong Sawatta³
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus^{1,2,3}
Corresponding Author, Email: patipanttttt@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ศึกษาข้อเสนอพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 382 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

* ได้รับบทความ: 7 ตุลาคม 2566; แก้ไขบทความ: 7 มีนาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 21 มีนาคม 2567
Received: 7 October 2023; Revised: 7 March 2024; Accepted: 21 March 2024

ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประชากรที่ตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 51.80 มีอายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30

ระดับความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน คือ (1) ด้านนโยบายของผู้สมัคร (2) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร (3) ด้านการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร (4) ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร (5) ด้านหลักพรหมวิหาร 4 (6) ด้านการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3.99 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน ด้านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชน พบว่า หลักพรหมวิหาร 4 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.13 ส่วนตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน นโยบายของผู้สมัคร คุณลักษณะของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร และความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ไม่มีความสัมพันธ์กันหลักพรหมวิหาร 4 เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้โดยหลักพรหมวิหาร 4 มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นั่นคือหลักพรหมวิหาร 4 เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เปลี่ยนไป

ข้อเสนอแนะ พบว่า สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารคุณสมบัติของผู้สมัครก่อนที่จะเลือกตั้ง ส่งเสริมให้ประชาชนเลือกตั้งโดยการประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 เพื่อประกอบการเลือกตั้ง ให้มีการประชาสัมพันธ์ ด้านนโยบายของผู้สมัครให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง การรณรงค์หาเสียงให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงคุณลักษณะของผู้สมัคร ผลงานด้านต่าง ๆ ของผู้สมัครที่ได้ทำประโยชน์ให้กับประชาชนและชุมชนของแต่ละตำบล เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลให้มากที่สุดก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง

คำสำคัญ: ปัจจัยความสัมพันธ์; พฤติกรรมเลือกตั้ง; สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research aimed to 1) study the level of factors related to the voting behavior for members of the Sub-district Administrative Organization Council in Mueang District, Khon Kaen Province, 2) examine factors related to the voting behavior for members of the Sub-district Administrative Organization Council, and 3) explore suggestions for voting behavior for members of the Sub-district Administrative Organization Council adapted according to the Four Brahmavihāra principles. This mixed-methods research involved a sample of 382 eligible voters in Mueang District, Khon Kaen Province, and 12 key informants. Tools used included a questionnaire and a semi-structured interview, with data analysis performed using social science statistical software and content analysis for context.

The research findings indicated that:

1) The overall relationship level with the voting behavior of the public for Sub-district Administrative Organization Council members in Mueang District, Khon Kaen Province, had a mean value of 3.99, indicating a high level across all aspects. Ordered from highest to lowest mean, the aspects were: the candidates' campaigning efforts with the highest mean of 4.02, followed by the Four Brahmavihāra principles with a mean of 4.01, candidates' policies with a mean of 3.99, candidates' characteristics also with a mean of 3.99, and personal relationships with the candidates with a mean of 3.93.

2) Testing the factors related to the public's voting behavior revealed that the Four Brahmavihāra principles significantly correlated with the public's voting behavior at a statistical significance level of 0.01, with a positive correlation coefficient (r) of 0.13. Variables such as gender, age, education level, average monthly income, candidates' policies, candidates' characteristics, candidates' campaigning efforts, and personal relationships with the candidates were found not to be correlated.

3) Suggestions include that the Election Commission should promote public access to information about candidates' qualifications before voting, encourage voters to select candidates based on the Four Brahmavihāra principles, ensure widespread dissemination of candidates' policies to the public, and campaign efforts should publicize

the candidates' characteristics, achievements, and benefits provided to the public and community of each sub-district to maximize the information available to voters before making their decision.

Keywords: Factors Related; Behavior of Election; Members of Sub-District Administrative Organization

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงถือได้ว่าเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตนของประชาชนเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของท้องถิ่น และยังให้เกิดความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสังคมส่วนรวม หน้าที่พลเมืองอันนำไปสู่การปกครองที่ดี ทั้งนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 รัฐธรรมนูญกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการ สาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ (มาตรา 240 วรรคท้าย) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารและการบริหารงานบุคคล รัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานบุคคลได้เองโดยใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ การจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันหรือการสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ (มาตรา 241) ในการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น “เปิดเผยข้อมูล” และ “รายงานผลการดำเนินงาน” ให้ประชาชนทราบ รวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย (มาตรา 253)

ในการเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศและยังแสดงถึงความเป็นสากลเพราะการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศเป็นหลักการหนึ่งของสิทธิมนุษยชน Universal Declaration of Human Rights หรือ UDHR ตามปฏิญญาสากล (แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, 2654, ข้อที่ 21) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ซึ่งทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศโดยตรงหรือผ่านทางผู้แทนซึ่งได้เลือกตั้งโดยอิสระ

ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงบริการสาธารณสุขในประเทศตนโดยเสมอภาค และเจตจำนงของประชาชนจะต้องเป็นพื้นฐานแห่งอำนาจการปกครองที่แสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา ซึ่งต้องเป็นการออกเสียงอย่างทั่วถึงและเสมอภาค และต้องเป็นการลงคะแนนโดยอิสระในทำนองเดียวกัน (ภาสวรรณ สิทธิกรรม, 2564 : 2) จากพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของการโน้มน้ำหนักจูงด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะวิธีการเสนอผลประโยชน์ที่ตอบแทนให้ จึงได้นำไปสู่ปัญหาทางการเมืองต่าง ๆ เป็นจำนวนมากและสำหรับระบบการเมืองไทยแบบท้องถิ่นเท่าที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (สตีธร ธนานิธิโชติ, 2546)

จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่าการปกครองที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดคือการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถเข้าถึงปัญหาและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้มากที่สุด ดังนั้นประชาชน จึงต้องเข้าไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งเพื่อที่จะเลือกผู้แทนในการเข้าไปมีบทบาท ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่และพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญยิ่งขึ้น ซึ่งจังหวัดขอนแก่น มีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 6 แห่ง มีประชากรออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกครั้งที่ผ่านมีผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งทั้งสิ้น จำนวน 43,537 คน จากการเลือกตั้งดังกล่าว พบว่าผู้ออกมาใช้สิทธิค่อนข้างน้อย จึงสมควรที่จะนำหลักธรรมมาเป็นแบบในการประยุกต์เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการปฏิบัติพรหมวิหารทั้ง 4 ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา (ปัทมกร ปุริโส, 2561 : 52) เป็นหลักพรหมวิหาร 4 หรือ พรหมวิหารธรรม เป็นหลักธรรมประจำใจเพื่อให้ตนดำรงชีวิตได้อย่างประเสริฐ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในแต่ละตำบลในจังหวัดขอนแก่น โดยการประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมของการเป็นผู้นำที่ดี ว่าประชาชนนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ประกอบการตัดสินใจอย่างไร และศึกษาว่าประชาชนใช้ปัจจัยใดในการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับกลุ่มบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจและต้องการมีส่วนร่วมในการเมืองระดับท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาท้องถิ่นและประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประยุกต์ตามหลักธรรมพรหมวิหาร 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา ด้านประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในด้านข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน นโยบายของผู้สมัคร คุณลักษณะของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร และหลักพรหมวิหาร 4

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ประชากร จำนวน 6 ตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) ตำบลท่าพระ จำนวน 8,403 คน 2) ตำบลโคกสี จำนวน 7,094 คน 3) ตำบลดอนหัน จำนวน 8,070 คน 4) ตำบลบ้านหว้า จำนวน 8,654 คน 5) ตำบลแดงใหญ่ จำนวน 7,451 คน และ 6) ตำบลดอนช้าง จำนวน 3,865 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informants) โดยผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ จำนวน 12 คน โดยการใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 12 รูปหรือคน โดยการใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยเป็นผู้มีคุณสมบัติต่างๆ เช่น เป็นผู้มีความน่าเชื่อถือ ผู้นำศาสนา นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ ข้าราชการ ผู้ใหญ่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ประชาชนชาวบ้าน และประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง เป็นผู้ทำงานใกล้ชิดประชาชนเป็นต้น โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview form) เป็นเครื่องมือในการวิจัยที่มีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบแบบตรวจรายการ (check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามหลักการของ (Likert)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวข้องข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open - ended)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามจากกรอบเนื้อหาในนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
5. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับหน่วยการวัดที่มีใช้ประชากรในการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น
6. หากพบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นแล้ว จึงนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายต่อไป

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 5 ท่าน
2. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม ซึ่งได้ค่า IOC มากกว่า .80 ขึ้นไปทุกข้อ
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้วนำไปทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 ฉบับ แล้วนำมาตรวจสอบหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.13
4. นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ดังนี้ 1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย 3. สร้างแบบสัมภาษณ์จากกรอบเนื้อหาในคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน 4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และ 5. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยทำการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามทฤษฎี
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม ซึ่งได้ค่า IOC มากกว่า .80 ขึ้นไปทุกข้อ
3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้วนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพรรณนา สถิติอนุมาน การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทั้งสิ้นจำนวน 43,542 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น) ตามข้อมูลทะเบียนราษฎร์ กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2552 : 57-58) ที่ระดับความคาดเคลื่อน 0.05 จากจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 43,542 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยการหาสัดส่วนของประชากรต่อกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview form) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ

การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิดให้เลือกตอบแบบตรวจรายการ (check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 2) ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง 3) ด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง 4) ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมืองมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า(Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามหลักการของ (Likert) (สุวีร์ ศิริโกการภริมย์, 2546 : 140) จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวข้องข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ (Interview Form) แบบสัมภาษณ์มีลักษณะแบบมีโครงสร้าง ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามจากกรอบเนื้อหาในนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
5. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับหน่วยการวัดที่มีใช่ประชากรในการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น
6. หากพบว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นแล้ว จึงนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายต่อไป

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 5 ท่าน
2. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม ซึ่งได้ค่า IOC มากกว่า .80 ขึ้นไปทุกข้อ
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้วนำไปทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแล้วไป

ทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในเขตตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 ฉบับ แล้วนำมาตรวจคะแนนหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.13

4. นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ในการวิจัย

3. สร้างแบบสัมภาษณ์จากกรอบเนื้อหาในคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5. เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยทำการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสอบถาม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามทฤษฎี

2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม ซึ่งได้ค่า IOC มากกว่า .80 ขึ้นไปทุกข้อ

3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้วนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายต่อไป

ประกอบด้วย พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบายผู้สมัคร 2) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร 3) ด้านการรณรงค์หาเสียง 4) ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัครโดยคำตอบเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติจำนวน (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามโดยใช้ Chi-square Test (ไคสแควร์) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

ผลการวิจัย

การวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

พบว่า หลักพรหมวิหาร 4 มีปัจจัยความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.13 ส่วนตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน นโยบายของผู้สมัคร คุณลักษณะของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร และความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

พบว่า สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร คุณสมบัติของผู้สมัครก่อนที่จะเลือกตั้ง ส่งเสริมให้ประชาชนเลือกตั้งโดยการประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 เพื่อประกอบการเลือกตั้ง ให้มีการประชาสัมพันธ์ ด้านนโยบายของผู้สมัครให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง การรณรงค์หาเสียงให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงคุณลักษณะของผู้สมัคร ผลงานด้านต่างๆของผู้สมัครได้ทำประโยชน์ให้กับประชาชนและชุมชนของแต่ละตำบล เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลให้มาที่สุดก่อนที่จะตัดสินใจในการเลือกตั้ง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จากการศึกษาพบว่า ระดับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาใช้สิทธิเลือกตั้งได้เข้าใจในสิทธิและการไปใช้สิทธิของตนเองในการเลือกตั้งอย่างทั่วถึงมีการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง ทำให้ระดับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายของผู้สมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ตั้งสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถประชาสัมพันธ์นโยบายของ

ตัวเองให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ประชาชนมีความเข้าใจในนโยบาย ก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง ทำให้พฤติกรรมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละ ช่วยเหลืองานส่วนรวม เป็นคนในเขตตำบลที่เลือกตั้งโดยกำเนิด มีประสบการณ์ มีชื่อเสียง มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ทำให้ระดับการตัดสินใจของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ด้านการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สมัครได้จัดให้มีการรณรงค์หาเสียง ทั้งการเดินทางหาเสียง ปราบศรัย แจกใบปลิว ใช้รถโฆษณา วิद्यุกระจายเสียง โดยหวัคະແນน ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ก่อนที่ประชาชนจะตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้คำนึงถึงบุคคลที่เป็นคนรู้จักเป็นอย่างดี เป็นเพื่อนหรือคนที่สนิท ผู้สมัครเคยช่วยเหลือหรือเป็นผู้มีบุญคุณ หรือเป็นผู้มีอุปการะคุณแนะนำให้ ด้านพรหมวิหาร 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจากหลักพรหมวิหาร 4 ประชาชนตัดสินใจเลือกจากผู้สมัครมีความเมตตา มีไมตรีจิตดี มีความกรุณา ช่วยเหลือผู้อื่น ผู้สมัครมีมุกตลก มีความจริงใจ มีความยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี ผู้สมัครมีความยุติธรรม มีจิตใจเที่ยงตรง ไม่ซ้ำเติมเมื่อผู้อื่นประสบความทุกข์ และผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความสงบนิ่งเมื่อประสบปัญหา

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ นโยบายของผู้สมัคร คุณลักษณะของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร และหลักพรหมวิหาร 4 ผลการวิเคราะห์ พบว่า นโยบายของผู้สมัคร คุณลักษณะของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร และความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น นอกจากหลักพรหมวิหาร 4 เพียงด้านเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.13 คุณลักษณะของผู้สมัครและหลักพรหมวิหาร 4 เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้ คุณลักษณะของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ

พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น นั่นคือเมื่อคุณลักษณะของผู้สมัครเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนไป 0.19 หน่วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนให้การยอมรับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความเสียสละช่วยเหลืองานส่วนรวม มีความรู้ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นคนในเขตตำบลที่เลือกตั้งโดยกำเนิด มีความซื่อสัตย์สุจริต มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคม และฐานะทางเศรษฐกิจดี

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

โดยการประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 พบว่า สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารคุณสมบัติของผู้สมัครก่อนที่จะเลือกตั้ง ส่งเสริมให้ประชาชนเลือกตั้งโดยการประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 เพื่อประกอบการเลือกตั้ง ให้มีการประชาสัมพันธ์ ด้านนโยบายของผู้สมัครให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง การรณรงค์หาเสียงให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงคุณลักษณะของผู้สมัคร ผลงานด้านต่าง ๆ ของผู้สมัครที่ได้ทำประโยชน์ให้กับประชาชนและชุมชนของแต่ละตำบล เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลให้มากที่สุดก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรส่งเสริมความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เช่น ประชาสัมพันธ์คุณลักษณะของผู้สมัครให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลก่อนที่จะตัดสินใจเลือกตั้ง รวมถึงให้ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมของผู้นำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรหาวิธีการส่งเสริมความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เช่น มีการประชาสัมพันธ์ในด้านนโยบายของผู้สมัครให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง ในการรณรงค์หาเสียง การประชาสัมพันธ์ถึงคุณลักษณะของผู้สมัคร เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลให้มากที่สุดก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ควรนำผลการวิจัยความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไปประยุกต์ใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

2.2 ควรมีแนวทางการส่งเสริมการความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามหลักพรหมวิหาร 4 ให้ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้นำที่มีความเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ซึ่งเป็นธรรมของผู้นำที่ดี

2.3 ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงนโยบายของผู้สมัครรวมถึงคุณลักษณะของผู้สมัครแต่ละคนว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุของความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น หรือในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 ควรศึกษาการประยุกต์ใช้หลักธรรมอื่น เช่น อดิ 4 หิริโอตตปปะ สปัปฺริสธรรม 7 สังคหัตถ 4 เป็นต้น อันเป็นแนวทางในการส่งเสริมการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยนำหลักธรรมมาประกอบการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.3 ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในองค์กร หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง โดยมีนโยบายผู้สมัคร มีคุณลักษณะผู้สมัคร พร้อมมีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เพื่อสร้างสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร

พฤติกรรมการเลือกตั้ง เป็นปัจจัยสำคัญในระบอบประชาธิปไตย ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การลงคะแนนเลือกตั้ง และระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง ให้แก่ผู้สมัครและพรรคการเมืองที่สมัครรับเลือกตั้งให้ตรงต่อความต้องการเพื่อเป็นตัวแทนประชาชน

ส่งเสริมให้ประชาชนเลือกตั้ง และประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 เพื่อประกอบการเลือกตั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ ด้านนโยบายของผู้สมัครให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง การรณรงค์หาเสียงให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงคุณลักษณะของผู้สมัคร ผลงานด้านต่าง ๆ ของผู้สมัครที่ได้ทำประโยชน์ให้กับประชาชนและชุมชนของแต่ละตำบล เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลให้มากที่สุดก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญหทัย แจ่มแจ่ม. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: วิทยาลัยบูรพา.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย spss. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นงศรีรักษ์ ต้นเคน. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการลงคะแนนเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ปัทมกร ปุรีโส. (2561). แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 สำหรับวิชาชีพพยาบาล. (วิทยานิพนธ์
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ปิยะรัตน์ สนแจ่ม. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณี
ประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562. (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยสื่อสารการเมืองมหาวิทยาลัยเกริก.
- พระมหาสุรศักดิ์ สวณณกาโย (สีดาราช). (2563). การส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำ
ท้องถิ่น ตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต).
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พระวัจนกร กนตวณโณ (พิมพ์). (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต).
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พันตำรวจโทหญิงชุตินา ศิริเมธาวิ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดลพบุรี. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง
มหาวิทยาลัยเกริก.
- ภาสวรรณ สิทธิกรณ์. (2564). พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งซ่อม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2564
ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 7. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ยุกยุธ พงษ์ศรี. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี : ศึกษา
ในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2562. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง
มหาวิทยาลัยเกริก.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2550, 24 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก.
- สตีธร ธนานิธิโชติ. (2564). พฤติกรรมนิยม และสถาบันนิยมในการเมืองเรื่องการเลือกตั้งของไทย.
สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2564 จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=พฤติกรรมนิยม>
และสถาบันนิยมในการเมืองเรื่องการเลือกตั้งของไทย
- สุวรี ศิริโภคการภิมย์. (2546). การวิจัยทางการศึกษา. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- อนเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). ประชาธิปไตยท้องถิ่น : สาระสำคัญของการเมืองและการปกครอง
ส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: มิติใหม่.